

Bibliografie příspěvků k dějinám východních Čech v periodických publikacích vydávaných východočeskými institucemi v roce 2018

Cílem této rubriky je výběrově postihnout regionálně-historickou a vlastivědnou produkci odborných institucí (muzea, galerie, archivy, vysoké školy či územní pracoviště Národního památkového ústavu) působících na území východních Čech, případně těch, které se této tematiky svou odbornou a vydavatelskou činností dotýkají. K takovým přesahovým periodikům patří například sborník Havlíčkobrodsko (vydává Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod), který se primárně věnuje oblasti Vysočiny, avšak v úzké návaznosti na region východních Čech. Naproti tomu Východočeské listy historické (vydává Univerzita Hradec Králové), původně zaměřené na dějiny východních Čech, se postupně tomuto územnímu záběru vzdalují a orientují se na širší prostor. Z tohoto důvodu jsou v jejich případě níže uvedeny pouze studie týkající se sledovaného regionu.

V rámci tohoto čísla Východočeského sborníku historického jsou prezentovány obsahy periodik vydaných v roce 2018, přičemž v době uzávěrky nebyla ještě všechna periodika s vrocením 2018 k dispozici. V takovém případě budou obsahy doplněny v rámci dalšího čísla sborníku. Podobně jsou zde prezentovány obsahy některých periodik s vrocením 2017, která však nebyla v době tisku předchozího bibliografického přehledu ještě vydána. Většina z níže uvedených tiskovin má přidělené číslo ISSN, které přísluší periodikům. Některé však mají přidělené pouze číslo ISBN. Zpravidla se však jedná o publikace, které vycházejí opakovaně pod stejným názvem, proto jsou do tohoto výběru zařazeny také, byť o časopis v pravém slova smyslu nejde. U bibliografického údaje je dodržována forma přehledové rubriky Českého časopisu historického doplněná o informaci, od kdy je periodikum vydáváno, s uvedením instituce, která je jeho vydavatelem (nebo se na vydávání spolupodílí). Zatímco některá periodika, jejichž bibliografii za uvedený rok zde předkládáme, jsou zaměřena čistě historicky a archeologicky s případnými přesahy do pomocných věd či specializačních oborů, jiná jsou koncipována širěji. V takovém případě jsou zahrnuty pouze citace

historických a archeologických článků a studií. Zařazeny tak nejsou příspěvky zabývající se přírodovědou, současnou kulturní produkcí (divadelní představení apod.), případně prezentující výroční zprávy institucí apod.

Archeologie východních Čech (vychází od 2011; vydává Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nábřeží 465, Hradec Králové, 500 01) **Sv. 13, 2017:**

Petr ČECHÁK – Ondřej HERČÍK – Kateřina SUCHOPÁROVÁ, Paleolitická štípaná industrie z lokality Černčice, s. 5–17. – Petr ČECHÁK – Marek PACÁK, Listovitý hrot z Černčic v kontextu východních Čech, s. 18–36. – Pavel HORNÍK – Miroslav NOVÁK, Nové lužické hroby z Lochenic (okr. Hradec Králové), s. 37–54. – David VÍCH, Ojedinelé nálezy ze středověku a staršího novověku z českomoravského pomezí a východních Čech, s. 55–92. – Marek PACÁK, Zkušenosti s trojrozměrnou modelací a jejím užitím jako alternativy kresebné dokumentace, s. 93–116. – Miroslav DOBEŠ – Marek FIKRLE, Eneolitická plochá měděná sekera z Duban, okr. Pardubice, s. 127–135. – Radek BLÁHA, Pravěký objekt ve Smidarské Lhotě, s. 136–140. – Radek BLÁHA, Nové doklady středověkého osídlení z Chelčického ulice na Pražském předměstí v Hradci Králové, s. 141–145. – Kristýna BULVOVÁ CEBOVÁ a kol., Záchrané archeologické výzkumy a povrchová prospekce Východočeského muzea v Pardubicích v letech 2014 a 2015, s. 149–169. – David VÍCH, Povrchová prospekce severní části Boskovickej brázdy v letech 2010–2016, s. 170–174. – Eva ULRYCHOVÁ, Několik hradů menší velikosti v severovýchodních Čechách, s. 175–190. – Eva ULRYCHOVÁ, Zachované budovy tvrzí na území okresu Jičín, s. 191–207.

Sv. 14, 2017:

Petr ČECHÁK – Marek PACÁK, Sídliště kultury s lineární keramikou v Dolním Přímě (okr. Hradec Králové), s. 5–47. – Miroslav NOVÁK, Solitérní bronzové sekery ze sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové, s. 48–84. – Pavel HORNÍK – Jan JÍLEK, Nález delfinovitě atase vědra typu Eggers 18 z Dvora Králové nad Labem (okr. Trutnov), s. 85–98. – Martina ŽOHOVÁ, Počátky města Chlumce nad Cidlinou ve světle archeologických nálezů, s. 99–196. – Tomáš ZÁRUBA, Solitérní nález bronzového kroužku s nálitky z Býští, okr. Pardubice, s. 199–204. – Pavel HORNÍK – Miroslav NOVÁK, Objekt ze starší doby římské v Ruseku (okr. Hradec Králové), s. 205–208. – Radek BLÁHA, Výzkum ve dvoře domu čp. 143–144 na Velkém náměstí v Hradci Králové, s. 209–215. – Eva ULRYCHOVÁ, Neznámý hrad mezi Kopidlnem a Rožďalovicemi, s. 216–228. – Tomáš BEK – David VÍCH, Přehled archeologických akcí Regionálního muzea ve Výsokém Mýtě v roce 2016, s. 231–233.

Havlíčkobrodsko (vychází od 1971; vydávají Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, Havlíčkově náměstí 19, Havlíčkův Brod, 580 01 – Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Havlíčkův Brod, Kyjovská 1125, Havlíčkův Brod, 580 01)

Sv. 32, 2018:

Josef ŠRÁMEK, Založení kláštera cisterciáček v Pohledu v kontextu rádo-
vého ideálu a fundačních aktivit šlechty v českých zemích 12. a 13. století,
s. 9–39. – Jaroslav HAVLÍČEK, Nálezy středověkých kovových artefaktů
u Stříbrných Hor u Havlíčkova Brodu, s. 41–47. – Aleš KNÁPEK, Zpráva
o nedobytí Německého Brodu roku 1618, s. 49–59. – Pavel ROUS, Zaniklá
sklárna v Rozsochatici, s. 61–77. – Martin BENDA, Sklárna Rozsochatec – co
prozradily matriky, s. 79–93. – Milan ROZHON, Palackého filosofie čes-
kých dějin v díle Františka Slámy, s. 95–109. – Filip PLAŠIL, O lékaři Janu
Karasovi (1844–1903), s. 111–125. – Alena JINDROVÁ, Komunisté v Ně-
meckém Brodě ve 30. letech 20. století, s. 127–143. – Jaroslav HOLÝ ml.,
Kde začíná Ráj? Aneb o územním rozrůstání Golčova Jeníkova ve 20. sto-
letí, s. 145–167. – Jaroslav HOLÝ st., Periodický tisk v Golčově Jeníkově,
s. 169–177. – Igor VOTOUPAL – Miloš TAJOVSKÝ – Pavel ROUS, Nález
ztraceného křížového kamene z Havlíčkova Brodu, s. 179–185. – Karel Ja-
náček devadesátníkem, s. 187–195.

Chrudimské vlastivědné listy (vychází od 1996; vydává Regionální mu-
zeum v Chrudimi, Široká 86, Chrudim 537 01)

Roč. 27, 2018, č. 1:

David RICHTER, Vlastníci hradu Rabštejnka a jejich rodiny v nejstarších
chrudimských městských knihách, s. 7–9. – Jan MUSIL, Objev pozdně
gotického architektonického článku v Lázeňské ulici v Chrudimi v roce 2015
(příspěvek k lokalizaci nejstarší chrudimské lázně), s. 10–13. – Petr BOČEK,
Protiletecký (protiplynový) kryt pod Pardubskou fortanou, s. 14–16. – Alena
DUFKOVÁ, Chrudimské hřbitovy (1. část; příloha). – Iva KOPECKÁ,
„Odesli jsme pohana, přinášíme křesťana“. Křest a kmotrovství (1. část;
příloha).

Roč. 27, 2018, č. 2:

Jan MUSIL, Fajánsová poklička z hradu Košumberka, s. 5–8. – Milan PILNÝ,
O Budči chrudimské, s. 9–13. – Veronika LÁNSKÁ, Kinští v Heřmanově
Městci, s. 14–16. – Jarmila DOUBRAVOVÁ, Čtvrtý rozměr Miroslava
Hanuše, s. 17–19. – Alena DUFKOVÁ, Chrudimské hřbitovy. (2. část; pří-
loha). – Iva KOPECKÁ, „Odesli jsme pohana, přinášíme křesťana“. Křest
a kmotrovství. (2. část; příloha).

Roč. 27, 2018, č. 3:

Pavel KOBETIČ, Chrudim – cíl desetitisíců zájemců o plakáty A. Muchy, s. 2. – Jan MUSIL, Nález středověké sekery z okolí Toulouvcových maštalí, s. 3–5. – Jarmila DOUBRAVOVÁ, Markalousovové a Chrudim (1. část), s. 6–8. – Veronika LÁNSKÁ, Kinšti v Heřmanově Městci. Kníže Karel Kinšský (1858–1919), s. 9–11. – David RICHTER, Vysílání státního rozhlasu z knihovny Průmyslového muzea pro východní Čechy v roce 1937, s. 14. – Alena DUFKOVÁ, Píčovnictví v Chrudimi, s. 15–16. – Petr BOČEK, Bratři Baldové a film, s. 17–19.

Roč. 27, 2018, č. 4:

David RICHTER, Návštěva prezidenta Edvarda Beneše v Chrudimi v roce 1936, s. 2–4. – Jan MUSIL, Hra v koule aneb hazard ve středověké Chrudimi, s. 5–10. – Iva KOPECKÁ, 370 let salvátorské tradice v Chrudimi. Obrazy sv. Salvátora ve sbírkách RM v Chrudimi, s. 11–13. – Jarmila DOUBRAVOVÁ, Markalousovové a Chrudim (2. část), s. 14–16. – Jan FROLÍK, Trochu jiná osmičková výročí, s. 17–18. – Alena DUFKOVÁ, Koptské tkaniny v chrudimském muzeu, s. 19. – Iva KOPECKÁ, Chrudimské obžinky. Folklórní festival Chrudimské obžinky (příloha).

Roč. 27, 2018, č. 5:

Jan FROLÍK, Trochu jiná osmičková výročí ještě jednou, s. 2–4. – Jan MUSIL, Nález středověké dýky v k. ú. Třemošnice nad Doubravou, s. 5–9. – Alena DUFKOVÁ, Liturgické textilie ze sbírek Regionálního muzea v Chrudimi (1. část), s. 10–11. – David RICHTER, 28. říjen 1918 v Chrudimi, s. 13–14. – Alena DUFKOVÁ, Tajemství staré truhly, s. 15. – Simona VYLÍČILOVÁ, Prvorepublikový velikán zahradní architekt Josef Vaněk, s. 16–19.

Roč. 27, 2018, č. 6:

Milena BURDYCHOVÁ, 120 let muzejní budovy, s. 2–4. – David NOVOTNÝ, Spory o náhrobky biskupa Haye a kanovníka Venuta u kostela v Chrašticích (1. část), s. 5–9. – Alena DUFKOVÁ, Liturgické textilie ze sbírek Regionálního muzea v Chrudimi (2. část), s. 10–11. – Veronika LÁNSKÁ, Zajímavé pohlednice ze sbírek Regionálního muzea v Chrudimi – Česání chmele v Chrudimi 1927, s. 14–15. – Simona VYLÍČILOVÁ, Ing. Vlastimil Vaněk, s. 16. – Simona VYLÍČILOVÁ, Projekty zahradního architekta Josefa Vaňka v Pardubickém kraji, s. 17–20. – Iva KOPECKÁ, Jan Rejman. Řezbář a betlemář (příloha).

Chrudimský vlastivědný sborník (vychází od 1996; vydává Regionální muzeum v Chrudimi, Široká 86, Chrudim 537 01)

Roč. 22, 2018:

Michal BENDA, Obchodní akademie v Chrudimi v letech 1882–1945, s. 3–50. – Jan FROLÍK, Kostel sv. Jakuba v Rané a jeho počátky, s. 51–98. – Jan MUSIL, Tři ojedinělé nálezy středověkých seker z okolí Luže (k. ú. Zdislav a Řepníky), s. 99–132. – David NOVOTNÝ, Črty k správnímu vývoji rychmburského panství, s. 133–180. – Václav POCHOBRADSKÝ, Příběh obce Kočí, s. 181–236. David RICHTER, Chrudimský kšaft Ludmily Plesové z roku 1614, s. 237–247.

Královéhradecko (vychází od 2004; vydává Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Hradec Králové, Škroupova 695/2, Hradec Králové, 500 02)

Sv. 9, 2017:

Věra NĚMEČKOVÁ, Jak bylo pohádka...?, s. 13–25. – Vladimír WOLF, Jaroslav Šůla, historik na druhou, s. 27–29. – Jaroslav ŠŮLA, Bibliografie 1963–2017, s. 31–77. – Jan BÍLEK, Jelikož záleží nám velice na tom, aby vůz naší známky koupil... Případ prodeje automobilu Laurin a Klement v roce 1911, s. 81–97. – Jaroslav ČÁP, Zápisky Čeňka Jirmanova z Paříže z let 1870–1871, s. 99–116. – Jan ČÍZEK, Dokument k počátkům turistiky v Orlických horách, s. 117–130. – Ondřej FELCMAN, Vztahy Broumovska a Kladska, s. 131–143. – Radek FUKALA, Konec českého stavovského povstání v oboji Lužici, s. 145–160. – Petr GRULICH, Příběh jedné pamětní desky aneb sídlo hradecké četnické pátračky, s. 161–177. – Jan BRUNCLÍK – Růžena HLUŠIČKOVÁ, Brigádní generál Václav Volf (1893–1942), s. 179–201. – Drahomír JANČÍK, Potírání hazardních her v období první Československé republiky a snahy o jejich legalizaci, s. 203–214. – Zdeněk JIRÁSEK, Centralizační a decentralizační tendence 20. století na příkladu českého Slezska, s. 215–220. – Jan KOŠEK – Martin LANDSMANN, Putování po hradeckých hostincích a jedno zastavení, s. 221–236. – Eduard KUBŮ – Jiří SOUŠA, Ideologická pohádka o selském prozření. Divadelní kus Jana Millera „Zbytkový statek“, s. 237–254. – Vlastimil MÁLEK, Kulklinky: pardubická část Dobřenic, s. 255–267. – Pavel MRKVIČKA – Andrea SVATOŠOVÁ, Vývoj archivnictví na Královéhradecku, s. 269–285. – František MUSIL, K problematice kastelologické charakteristiky Královéhradecka, s. 287–324. – Jiří NOVOTNÝ, Angažmá České banky Union (Böhmische Union-Bank) v textilních průmyslových oblastech na teritoriu českých zemí v letech 1919–1938, s. 325–352. – Piotr PAŁYS, Jurij Cyž (1904–1947) serbožuycki konspirator i działacz narodowy, s. 353–363. – Jiří PAVLÍK – Radek POKORNÝ, Činnost Jana Černého za Velké války a v převratových dnech roku 1918, s. 365–378. – Josef PTÁČEK, Královéhradecký spisovatel

Karel Picka a fiktivní příběh poručíka Jindřicha Bílka na útěku z vlasti přes Afriku do britské RAF, s. 379–384. – Jiří SLAVÍK, Příčinky čili ad fontes: stavby a jejich části, s. 385–398. – Ludmila ŠTĚPÁNOVÁ, Krátce ze života lidí a lidiček v městě Kostelci nad Orlicí v 17. století aneb co se do monografie o Kostelci nevešlo, s. 399–409. – Ondřej TIKOVSKÝ, Štubenberské hospodaření na panství Homole a statku Čermná ve zlomcích pramenů Štýrského zemského archivu, s. 411–417. – Jana VOJTÍŠKOVÁ, Bratři Kopidlanští a dopad jejich skutků na Hradec Králové počátku 16. století, s. 419–427.

Lanškrounsko (vychází od 2003; vydává Městské muzeum Lanškroun, Náměstí Aloise Jiráska 1 – zámek, Lanškroun, 563 01)

Roč. 16, 2018:

Marie MACKOVÁ, Počátky okresního soudnictví v Lanškrouně, s. 2–3. – Matouš JIRÁK – Petr VOMÁČKA, Lichtenštejnské jubilejní památníky a císařské javory na Lanškrounsku, s. 4–15. – Claudia LUDWIG, Životopis Dr. med. Eduarda Ludwiga nar. 6. 5. 1898 v Lanškrouně, Kaspar-Artz-Gasse č. p. 10, s. 16–17.

Muzejní noviny (vychází od 1992; vydává Regionální muzeum a galerie v Jičíně, Valdštejnovo náměstí 1, Jičín, 506 01)

Sv. 39, 2018 (Češov):

Hana FAJSTAUEROVÁ, Dějiny obce Češov, s. 1–15. – Hana FAJSTAUEROVÁ – Obec po roce 1945, s. 16–17. – Radek NOVÁK – Jiří WALDHAUSER, Archeologie, s. 18–20. – Jan MAŘÍK – Petra MAŘÍKOVÁ VLČKOVÁ, Pravěké a raně středověké hradiště Češovské valy, s. 20–21. – Jana SCHLESINGEROVÁ, Památky, s. 22–25. – Hana MACHÁČKOVÁ, Lidová architektura, s. 26–29.

Orlické hory a Podorlicko. Sborník vlastivědných prací: přírodou, dějinami, současností (vychází od 1968; vydává Muzeum a galerie Orlických hor, Jiráskova 2, Rychnov nad Kněžnou, 516 01)

Sv. 25/1–2, 2018:

Anna HALÍKOVÁ, Marie Hulcová – život s krajkou, s. 9–10. – Tereza ZEMÁNKOVÁ – Richard POKORNÝ, Historie a současnost těžby šterkopísku východně od Týniště nad Orlicí, s. 89–105. – Tereza VINTEROVÁ, Svobodná evangelická církev česká: první státem neuznaná církev v českých zemích, s. 107–122. – Jaroslav ŠŮLA, Legionáři Rychnovska ve víru I. světové války a po ní, s. 123–140. – František MUSIL, Úvaha nad jednou toponomastickou problematikou Rychnovska: Purstthin – Pršín – Pěčín – Dubno – Karolienhof – Karolín, s. 141–150. – Martin THÉR – Jan ČÍŽEK –

Jan JUŘENA, Výstavba objektů zvláštních zařízení v politickém okrese Nové Město nad Metují v letech 1936–1937, s. 151–178. – Miloš BURŇ, Zpráva o nálezech ve fasádě špitálního kostela narození Panny Marie v Novém Městě nad Metují, s. 179–190. – Milan HANZL, Dokumentace drobných církevních památek ve farnostech Nový Hrádek a Slavoňov do roku 1848, s. 303–318. – Libor PAŘÍZEK, Zřízení americké létající pevnosti B-17G u Černíkovice 24. března 1945, s. 319–333. – Aleš FETTERS, Za spisovatelem Otto Filipem, s. 335. – Martina BEKOVÁ, Archeologické výzkumy rychnovského muzea v roce 2017, s. 338–343. – Martina REJZLOVÁ, Tradice generačního předávání krajkářství na Vamberecku, s. 344–345.

Sborník Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Pardubicích (vychází od 2006; vydává Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích, Zámek 5, Pardubice, 531 16)

Roč. 2017:

Vojtěch KESSLER, Hromadné hroby a pomníky na královéhradeckém bojišti, s. 6–21. – Josef ŠRÁMEK, Proměna královéhradeckého bojiště z prusko-rakouské války v pietní památkové území v letech 1866–1936, s. 22–55. – Viktor BLAŽEK, Krajinná památková zóna území bojiště u Hradce Králové, s. 56–63. – Milan JUNEK, Opočenská zbrojnice od baroka po současnost, s. 65–67. – Stanislav HRBATÝ, Opočenská zbrojnice – sběratelství zbraní Colloredo-Mansfeldů, s. 68–73. – Alexandr SKALICKÝ st., Ing. arch. František Kulhánek (1909–1996). Iniciativy v rozvoji architektury, urbanismu a kultury v Náchodě 1938–1948, s. 74–105.

Východočeské listy historické (vychází od 1997/č. 11; vydává Univerzita Hradec Králové, Historický ústav Filozofické fakulty, Rokitanského 62, Hradec Králové, 500 03)

Sv. 38, 2017:

Karel KONEČNÝ, Východočeská krajská organizace ČSL v letech 1968–1972, s. 27–51. – Ignác Antonín HRDINA – Jindřich KOLDA, Šporkova koupě Nového lesa od královského věnného města Dvůr Králové nad Labem roku 1717 (historicko-právní črta), s. 121–134. – Petr SEDLÁČEK, Listiny z přelomu 14. a 15. století z archivu města Litomyšl. Pramenná edice, s. 135–150.

Z Českého ráje a Podkrkonoší: vlastivědná ročenka (vychází od 1988; vydávají Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Státní okresní archiv Semily, Archivní 570, Semily-Podmoklice, 513 01 – Muzeum Českého ráje

v Turnově, Skálova 71, Turnov, 511 01 – Regionální muzeum a galerie v Jičíně, Valdštejnovo náměstí 1, Jičín, 506 01)

Sv. 30, 2017:

Jiří SAJBT, Sobotka a okolí na prahu raného a vrcholného středověku, s. 11–32. – Jan PROSTŘEDNÍK, Archeologický výzkum domu huťmistra ve Sklenářicích, s. 33–50. – Miroslav COGAN, Socha sv. Václava v Libštátu a její autor Jan Sucharda mladší, s. 51–61. – Jan KLETVÍK, Evangelíci a spiritismus v Podkrkonoší, s. 62–107. – Jaroslav HRDLIČKA, Vlastimil Kybal a Josef Pekař, žák a učitel, s. 108–120. – David ULRYCH, Charakteristika památníku obětem první světové války na Novopacku, s. 121–174. – Karol BÍLEK, Nalezen další dopis Václava Šolce, s. 177–182. – Jan LUŠTINEC, Z korespondence Františka Kavána uložené ve fondech Krkonošského muzea v Jilemnici, s. 183–194. – Ulrich JUNKER, Rübezahl, s. 197–203.

Sv. 31, 2017:

Jiří ZOUL SAJBT, Vývoj osídlení v severovýchodních Čechách na základě rozboru farní sítě doby předhusitské, s. 11–28. – Eva CHODĚJOVSKÁ, Krajina Jičínska a Turnovska 18. století očima vojenských kartografů, s. 29–43. – Tomáš JECH, MUDr. Antonín Špidlen – starosta města Semil, s. 44–70. – Josef KLAZAR, Odkaz významného církevního umělce Jaroslava Pantaleona Majora, s. 71–132. – Ondřej VAŠATA, Violoncellista, dirigent, pedagog a vojenský kapelník Rudolf Pavlata, s. 133–146. – Jan LUŠTINEC – Jan PROSTŘEDNÍK, Objev gotického kostela sv. Alžběty v Jilemnici, s. 149–205. – Vítězslav KUŽELKA, Antropologický výzkum kosterních pozůstatků nalezených při archeologickém výzkumu v areálu zámeckého parku v Jilemnici u gotického kostela sv. Alžběty, s. 206–225. – Lenka KOVAČIKOVÁ, Nálezy zvířecích kostí z Jilemnice, s. 226–235. – Jan NOVÁK, Analýzy rostlinných makrozbytků a uhlíků z archeologického výzkumu kostela sv. Alžběty v Jilemnici, s. 236–243. – Přemysl ŠPRÁCHAL, Etymologie Robous v kontextu sídelní kultury, s. 247–252.

David RICHTER